

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת ויצא

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

הדרך לא להיות מושפע מהגלות

פרשתנו פותחת בסיפור יציאתו של יעקב אבינו מבית אביו בבאר שבע על מנת ללכת לחרן לבית לבן הארמי, אחי אמו רבקה, לבקש אחר בת זוגו, אולם קודם הליכתו לחרן הטמין את עצמו בבית מדרשם של שם ועבר במשך ארבע עשרה שנה ועסק שם בתורה יומם ולילה.

יעקב אבינו נהג כן משום שידע היטב שהעיר חרן בכלל, וביתו של לבן הארמי בפרט, טמאים ביותר, וכדי שיצליח לשמור על קדושתו ולא להיות מושפע לרעה מהמקום אליו הוא הולך, עליו לעשות הכנה רבה, ולהתקדש בקדושה עליונה על ידי עסק התורה, וגדול כח התורה הקדושה להגן עליו מכל רע.

אולם גם בכך לא הסתפק יעקב. משהגיע כבר לחרן אמר: "אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ואני לא התפללתי?!" (ראה חולין צא, ב), על כן שב על עקבותיו וחזר לבית אל כדי להתפלל לה' שישמרהו ויצילהו מטומאת ביתו של לבן, וישוב אל בית אביו שלם בקדושתו כפי שבא, וכאמרו "אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך... ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלקים וגו'" (בראשית כח, כ-כא).

וכן אמרו חז"ל (ברכות כו, ב) שבאותו מעמד אף "יעקב תיקן תפילת ערבית", וכך היתה תפילתו: "שתוציאני מאפילה לאורה" (ראה בר"ר סח, ט) כלומר שתעזרני שאצא מהאפילה והחושך הרוחני שבבית לבן מלא אור וקדושה כפי שבאתי לשם.

מהנהגתו של יעקב אבינו עלינו ללמוד, שכדי שנצליח להתגבר על חשכת ואפילת הגלות הקשה בה אנו שרויים, ולא להיות מושפעים ממנה לרעה ח"ו, ראשית כל עלינו להרבות בלימוד התורה הקדושה, ולקבוע כמה שיותר עתים לתורה. אולם לא די בזאת, ונוסף על לימוד התורה צריכים אנו להרבות עוד ועוד בתפילות ותחינות לה' שישמור ויציל אותנו ואת כל יוצאי חלצינו מכל הפגעים הרוחניים שעולמנו מלא מהם, ושנזכה להיות שלמים בקדושה כפי רצונו יתברך.

וזהו גם שהראה הקב"ה ליעקב אבינו בחלום "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו" (בראשית כח, יב), כי סולם זה רומז על עבודת התפילה, שהיא הסולם המקשר ומחבר בין האדם לקונו. ומה שנקרא סולם התפילה "מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", היינו משום שדרכם של בני האדם לצערנו לזלזל בתפילה (ראה ברכות ו, ב וברש"י שם) והיא מוצבת ארצה בשפל המדרגה, אך לאמתו של דבר מעלתה עצומה ונשגבה, והיא עומדת ברומו של עולם וראשה מגיע השמימה

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

ללמוד מתוך שמחה וזריזות

אומר הרב שכשם שמעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, כך מעט מאור הקדושה שמאיר מהנפש האלקית דוחה הרבה מהסכלות ומהחושך של היצר הרע - בכך מתבטאת עזרתו של הקב"ה ליצר הטוב. "אם רעב שונאך האכילהו לחם" (משלי כ"ה), אומר רש"י רבותינו פירשוהו על יצר הרע, אם רעב הוא ואומר לך להשביעו בעבירות, משוך את עצמך לבית המדרש והאכילהו מלחמה של תורה, וכן השקהו מים מימיה של תורה, "וה' ישלם לך" (שם) - ישלימנו עמך שלא יתגבר עליך.

כי אור תורה מכניע אותו, לכן חשוב מאד כשאדם לומד תורה שלא יהיה לו עצבות או רוע לב, כי העצבות בר מינן מביאה את המוח לעייפות, והמוח בנוי על גלי שמחה, כל אדם שהוא עצב, המוח שלו נהיה כבד, הכבידות מעידה שהנפש האלקית בצרה. היצר הרע הוא עניין של כבידות, כי הוא בא מהשמאל והשמאל הוא חלש, אבל היצר הטוב שבא מימין הוא זריז מאד, לכן אצל צדיקים הכל בזריזות - "וירא וירץ לקראתם... וימהר אברהם... ואל הבקר רץ אברהם... וימהר לעשות אותו" (בראשית י"ח), "חזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתייצב בל יתייצב לפני חשוכים" (משלי כ"ב), כי הזריזות מעידה שהמוח עובד נכון.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
17:46	ר"ת 17:10	16:20	ירושלים
17:41	ר"ת 17:09	16:18	תל אביב
17:41	ר"ת 17:09	16:18	חיפה
17:45	ר"ת 17:11	16:21	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

חג הגאולה של בעל התניא רבי שניאור זלמן מליאדי - י"ט כסלו

באחד הימים באו לחקור את בעל התניא שני שוטרים עזי פנים וחצופים. הם דיברו אליו בצורה לא מכובדת ושאלו אותו כל מיני שאלות. אך להפתעתם הרבה, בעוד שהם היו שואלים את שאלותיהם בשפה הרוסית - בעל התניא היה משיב להם בשפת האידיש, אשר היתה במדינות אירופה שפה המיוחדת ליהודים בלבד. השוטרים כעסו עליו ואמרו לו: "תענה לנו בשפה הרוסית בלבד!", אך בעל התניא השיב להם בנחת: "עם רוסים אני מדבר ברוסית ועם יהודים אני מדבר באידיש, ואתם יהודים". פניהם של השוטרים החווירו. הם נבהלו מאוד והתחילו לרעוד מפחד כי הם הבינו שיושב לפניו אדם קדוש מאוד שיש לפניהם רוח הקודש והוא יודע הכל. "מנין לכבוד הרב שאנחנו יהודים, הרי מעולם לא גילינו זאת לאף אחד?", הם שאלו. "על פניו של כל יהודי יש אור גדול. וגם אם יהודי זה התרחק מאוד מדרך התורה והמצוות והתבולל בין הגוים, בכל זאת האור לא מסתלק לגמרי מעל פניו, ותמיד הוא שונה מהגוים שעל פניהם יש חושך גדול. מי שיש לו עיניים טהורות יכול להבחין באור שנמצא על פניו של כל יהודי, גם אם הוא רחוק מאוד", השיב בעל התניא. "יהודי הוא כמו יהלום. גם יהלום שנפל לבוץ והתלכלך כולו עדיין נשאר יהלום, ואין הוא מאבד את מחירו היקר. צריך לרחוץ את היהלום ואז שוב יראו כמה הוא יפה ומאיר", הוסיף בעל התניא. השוטרים התרגשו מאוד מדבריו של בעל התניא, ומאז נהגו בו כבוד גדול והחלו להתקרב אליו, ואפילו ביקשו ממנו כמה פעמים לשמוע מפיו דברי תורה מתוקים מדבש.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

תסתפק במועט

"וַיְדַר יַעֲקֹב נֶדָר לְאמֹר אִם יִהְיֶה אֱ-לֹהִים עִמָּדִי וְשָׁמְרָנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ" (בראשית פרק כ"ח פס' כ')

אבא היקר רבינו יורם מיכאל אברג'ל מביא בשם ספר התניא הקדוש, שהצדיקים מבקשים מהקב"ה את המינימום הצריך להם, מצד תנאי העולם, כי עיקר בנייתם הוא בנין הנשמה, שהוא הבנין הרוחני שבאדם, וכתב רבינו בחיי על פסוק זה, שמטעם זה יעקב אבינו ביקש מה' יתברך, "וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ". זאת שאלת הצדיקים מאת ה', לא ישאלו המותרות רק הדבר ההכרחי בלבד שאי שאפשר לאדם שיחיה בלעדיו".

והוסיף רבינו בחיי את אחד הקשיים הנגרמים על ידי רדיפת המותרות, וכתב, ובידוע כי נטיית האדם אחר בקשת המותרות הוא הגורם לו מהומות רבות, ועל כן כל איש ירא את ה' ראוי לו שיהיה שמח בחלקו ושיסתפק במעט, ושלא יתאוה המותרות, ויטיב ליבו ביראת ה', הוא שאמר שלמה המלך ע"ה "טוֹב מְעַט בְּיָרֵאת ה' מֵאוֹצֵר רָב וּמְהוּמָה בּוֹ" (משלי טו, טז), והביא לזה אות ועדות ומופת הכתוב שאחריו, "טוֹב אֶרְחַת יָרֵק וְאַהֲבָה שָׁם מְשׁוֹר אָבוֹס וְשִׁנְאָה בּוֹ", טוב לבני האדם המעט בחברה שתנעם להם, יותר מן המרובה והמטעמים בחברת השונאים. והענין הזה הביא למשל על מידת ההסתפקות, וממנו יש ללמוד קל וחומר שיש לו לאדם להתפייס ולהסתפק במעט באהבת ה' יתברך וביראתו יותר מתוספת הממון מן הגזל ובחמס.

ושמעתי מאבא היקר רבינו יורם אברג'ל שאמר, שה' יתברך עשה שככל שהדבר מוכרח יותר כך הוא מצוי בקלות יותר, ולכן המים והלחם שהם מוכרחים, מצויים מאד בעולם, ומחירם זול, אך תענוגות הם ביוקר, כי זה לא הכרח. וכן האויר, שהוא הדבר ההכרחי ביותר בעולם, בא לנו בחינם, מבלי לשלם עליו מאומה, וכל זה בחסדיו יתברך.

כי הקב"ה כן סידר בחוכמתו הגדולה את עולמו, ועל כן ביקש יעקב הצדיק "לחם לאכול ובגד ללבוש", שהוא הדבר המוכרח, ושאל מדת ההסתפקות שהיא שאלת הצדיקים ולא שאל מותרות, כי התורה מואסת בתענוגות והמותרות המיותרים, עד שמנעה אותם אפילו מן המלך שכתוב (דברים יז, טז) "לא ירבה לו סוסים ולא ירבה לו נשים וכסף וזהב לא ירבה לו מאד" כן כתב החכם בספר חובת הלבבות.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

אמירת "ויהי נועם"

היה זה מעט לפני חתונת בתו הצעירה של מורנו הרב עם רבי עקיבא, הרב במעשיו לימד אותנו שיעור איך עוזרים לילדים, הרב בכבודו ובעצמו הגיע לדירה וקיבל את מוצרי החשמל שהגיעו לזוג הצעיר.

אני הגעתי לבית כדי לסדר שם כמה דברים ובנוסף לכך גם הייתי צריך להתקין מנורת חשמל בבית, עליתי על סולם ואני מנסה לסדר את המנורה ולא מצליח, מנסה שוב ולא מצליח וכך במשך מספר פעמים.

באותו הזמן הרב יושב בדירה ולומד בספר ליקוטי תפילות של רבי נתן מברסלב, הרב שם לב שאני קצת מסתבך ושאל אותי: "משה אתה צריך עזרה?" אמרתי לרב מה פתאום אני יעשה את זה, אבל הרב רואה שאני לא מצליח והרב אומר לי "אני רואה שלא הולך לך", אז אמרתי לרב כן לא כל כך הולך לי.

הרב אמר לי: אלמד אותך משהו לחיים, כשאתה נתקל בבעיה תאמר שלש פעמים את הפסוק "וְיִהְיֶה נֹעַם ה' אֵלֵינוּ וְנִמְעָשֶׂה וְיִדְּוֵנוּ פִּנְיָנוּ וְנִמְעָשֶׂה וְיִדְּוֵנוּ פִּנְיָנוּ" (תהילים צ' יז) ובפעם השלישית שתגיד זה יצליח לך.

אמרתי את הפסוק הזה ליד מורנו הרב פעמיים ובפעם השלישית שאמרתי אותו ברוך ה' הצלחתי.

ואז הרב אמר לי "אתה רואה בכל בעיה שאתה נתקל בחיים תאמר את הפסוק הזה ג' פעמים ובפעם השלישית זה יצליח לך".

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

ברכת המוציא לחם מן הארץ

שאלה: מי ששכח ולא בירך ברכת המוציא בתחילת סעודתו, כיצד יעשה?

תשובה: שכח ולא בירך ברכת המוציא בתחילת סעודתו, אם נזכר בתוך הסעודה יברך על הלחם ויאכל, אולם אם לא נזכר עד אחר שגמר סעודתו, שוב לא יברך ברכת המוציא אלא רק ברכת המזון, ומכל מקום אם נשאר לו קצת מהלחם יברך עליו ברכת המוציא ויאכל ממנו מעט, ויכוין גם על מה שכבר אכל, שלשיטת כמה מרבתינו הפוסקים בדיעבד גמור הרי זה מועיל.

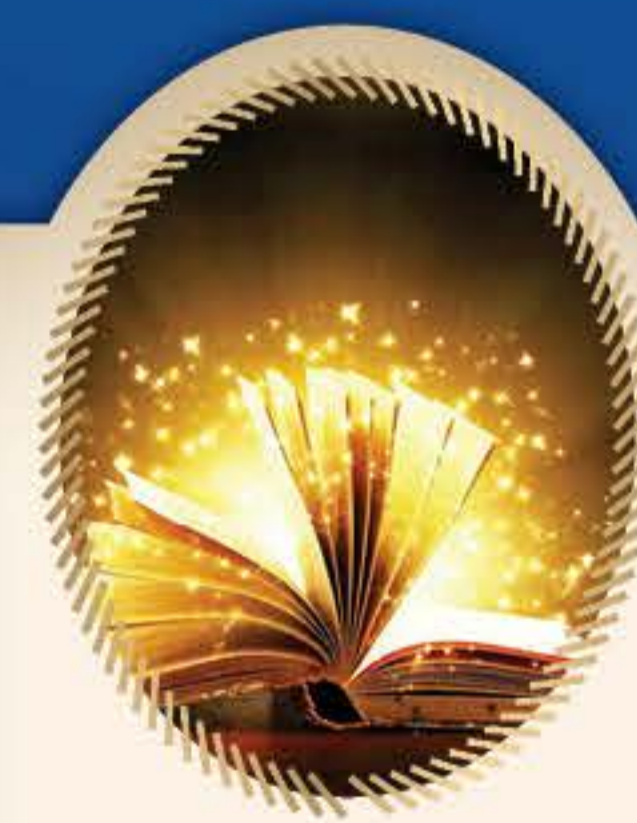
שאלה: מי שמסופק אם בירך ברכת המוציא לחם מן הארץ, או לא בירך כיצד ינהג?

תשובה: אדם שמסופק אם בירך ברכת המוציא לחם מן הארץ אם לאו, אינו חוזר ומברך, משום שספק ברכות להקל, אולם אף על פי כן נכון שיחזור ויברך בלי שם ומלכות, ויהרהר שם ומלכות בלבו, ואם יש שם אדם שבוודאי לא בירך ובא לברך יכוין לצאת ידי חובה בברכתו, ואף המברך בקול רם יכוין להוציא ידי חובתו, ובזה יצא ידי חובתו לכתחילה אליבא דכולי עלמא.

שאלה: מי שטעה ובמקום לברך ברכת "המוציא לחם מן הארץ" בירך ברכת "שהכל נהיה בדברו" מה דינו?

תשובה: אם טעה ובירך על הלחם ברכת "שהכל נהיה בדברו" יצא ידי חובה, ואף על גב שבכל מקום אמרנו אם בירך שהכל נהיה בדברו יצא ידי חובתו, שהרי ברכת שהכל נהיה בדברו משמעותה על כל דבר הנאה שנברא על ידי השם יתברך, מכל מקום בלחם יש חידוש נוסף, שהרי הלחם קנה חשיבות גדולה מאוד לעצמו, ולפי זה היה מקום לומר שלא יצא ידי חובתו, קא משמע לן שיצא ידי חובתו גם בברכת הלחם אם טעה ובירך עליו שהכל במקום ברכת המוציא. וכן אם טעה ובירך על הלחם בארמית בנוסח "ברוך רחמנא מלכא מאריה דהאי פיתא", יצא ידי חובתו, אולם כל זה בדיעבד שטעה ואמר כך או שאינו יודע לברך כראוי, אך לכתחילה צריך לברך בנוסח שתקנו לנו רבותינו אנשי כנסת הגדולה.

ואם טעה ובירך על הלחם ברכת "בורא פרי האדמה", נחלקו רבותינו הפוסקים אם יצא ידי חובה אפילו בדיעבד, או שמא לא יצא, והעיקר להלכה שיצא ידי חובתו ואינו חוזר ומברך, שהרי גם הלחם בא מן האדמה. וכל שכן אם טעה ובירך על הלחם ברכת בורא מיני מזונות, שבדיעבד יצא ידי חובתו, ואינו חוזר ומברך, שספק ברכות להקל, אלא שמהיות טוב אחר שטעם מעט מהלחם יחזור ויברך ברכת המוציא לחם מן הארץ בלי שם ומלכות ויהרהר שם ומלכות בלבו. ואחר אכילתו יברך ברכת המזון גם אם טעה בברכה שקודם האכילה.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

ברכה לבטלה

עני מרוד היה רבי דובער מראדושיץ, מלבושויו קרועים, נעליו בלויות, וכך שרך רגליו ללובלין, לרבו החוזה.

הגיע העיירה, נכנס להתחמם. ישבה שם קבוצה של מתנגדים עשירים, ורצו לקנטר את החסיד העני.

פנה אליו ראש החבורה ואמר לו: ברכה לבטלה אתה אומר כל יום, הנך עני מרוד ופרוטה אין לך, ומברך אתה מידי יום "שעשה לי כל צרכי"...

חיך רבי דובער ואמר: להיפך, אני מברך כראוי ואתה לא. אומר אני "כל צרכי" ומה אני צריך? עניות, וזאת יש לי כל צרכי. ואילו אתה אומר "כל צרכי" ומה צרכך? עשירות, עמל אתה כל היום וכל הלילה להשיג יותר, משמע שאין לך די, יוצא שברכתך - ברכה לבטלה...

ז"י. עבר הזיתור

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il

אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

כששומעים משהו לא טוב על יהודי צריך להצטער, אם זה נכון הרי זה לא טוב ואם זה לא נכון הרי שהמספר נמצא במצב לא טוב.

העלון מוקדש :
להצלחת חיילי צה"ל וכוחות הבטחון
לרפואת הפצועים
ולהשבת כל החטופים במהרה.

ולהבדיל לע"נ כל אותם נשמות
טהורות שנפלו על קידוש השם.
לע"נ קטורה בת רבקה

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו!"

יודם אברג'ל
י"מ אדר"ג